

MUSIKA. Martxoaren 8an eta 9an, kontzertu anitz eskainiko dituzte aldi berean, hiriko hainbat agertokitan

Monteverditik Vivaldiraino, barrokoari bide egingo dio Bilbok

XVI, XVII eta XVIII. mendeetako Italiako estiloak bilduko ditu 'Musika' jaialdiak

Onintza Enbeita | **BILBO**

Musika barrokoak Italian soinu berezkoa izan zuen hiru mendeetan zehar, munduko musikari harrobi onenetakoari esker; garai hartatik gaurko mundura egingo dute jauzi maisu handien musikek, Euskalduna jauregiak bi egunez hartuko duen *Musika* maratoin. Iazko 17.000 entzuleko kopurua gainditzea espero dute antolatzaileek.

Italiako barrokoaren hastapenak eman zituen Monteverdik hasiko du zikloa, eta Vivaldiren sasoiara arteko musikari helduko diote parte hartuko duten musikariek. XVI., XVII. eta XVIII. mendeetan barna, Sammartini, Clementi, Galuppi, Porpora, Geminiani, Corelli, Palestrina, Stabile, Pergolusi eta beste hainbat konposizioak entzuteko aukera emango dute, barrokoan hasi, eta klasi-

zismoaren hasieraraino Italian egindako musikaren ibilbidea eginez. Konpositore horiek denak interpretatzen, berriz, RIAS-Kammerchor, Cantus Köln, Europa Galante, Tallis Scholars eta beste hainbeste talde, abesbatza eta orkestraren izango dira.

Guztira, 400 artistatik gora parte hartuko dute aurtengo programan. Kontzertu asko eskainiko dituzte aldi berean, eta antolatzaileen arabera, «musika klasikoa, konpositoreak eta obrak sustatu eta herritarrengana zabaltzea da helburua». Ikuskizun nagusiak *Orfeo* eta *Ama Birjinaren bezpera* operak izango dira.

Musika jaialdia, *La Folle Journée*ren Naonedeko ekimenari esker sortua da. 1995ean, Bretainiako hirian antolatu zuten lehenengoz maratonia. Orain dela hiru urte, Lisboan egin zu-

MARISOL RAMIREZ / ARGAZKI PRESS

Iaz izan zuen lehen urtea *Musika* jaialdiak, eta uste baino jende gehiago erakarri zuen.

ten *La Festa da Musica* izenburuarekin, eta, iaz, Bilbora ekarzteza erabaki zuten *Musika* izenarekin. Naonedan parte hartu berriak dira ere Bilboko Orkestra Sinfonikoa eta Bilboko Abesbatza.

Bizkaiko Foru Aldundiko eta Bilboko Udaleko agintarien berbetan, «Bilbo, Ardatz Atlantikoko hiriburu musikal bihurtzea» da jaialdiaren helburuetako bat.

Guztien eskura

Musika klasikoa sustatu nahian, herritar guztien aukerarako prezioetan jarriko dituzte sarrerak salgai. Kontzerturik gehie-

DATUA
Berrogeita zortzi orduz
94 kontzertu. 54 kontzertu eskainiko dituzte Euskalduna jauregi barruko lau aretoetan, eta 40 kanpoan: batzuk Euskaldunako kioskoan eta besteak terrazan, martxoaren 8an eta 9an.

netarako sarrerak lau eta zazpi euro artean ibiliko dira. Garestienak *Orfeo* eta *Ama Birjinaren bezpera* izango dira; bederatzi euro bakoitza.

Dena den, iraupenari begira ere, ikuskizunik garestienak dira luzeenak. Gainerako emandiek 45 minutu izango badiutuzte ere, ekitaldi nagusiek ordu bina iraungo dute. Izan ere, Rene Martin Naonedeko jaialdiaren antolatzailearen ustez, «obren iraupena murriztuz gero, jendeak ez lituzke osotasunean ulertuko». Ondorioz,

berezko iraupena utziko diete obra biei.

Gainerako lanetan ere, osotasuna zainduko dute. Partitura originaletan, 45 minutu inguruan dabilen piezak bilatu dituzte. Martinen arabera, 45 minutu denbora tarte ona da, «musika klasikoa maite dutenek goza dezaten, eta ezagutzen ez dutenek deskubritzeko modua izan dezaten».

Izan ere, azaldu zuenez, Naonedeko jaialdia asmo horrekin sortu zen: «Rock kontzertu batera joan nintzen behin, eta 35.000 gazte ikusi nituen musika entzuten. Orduan, pentsatu nuen, efektu hori zergatik ez ote zuen musika klasikoak lortzen».

Horrela hasi zen, Naonedeko jaialdia, eta Bilboko abesbatzak beti parte hartu du han. Lisboan egin zutenean ere, Martinen birtatez, han kantatu zuen Bilboko abesbatzak. Gerora, Martin Bilbora etorri zen hiria ezagutzera, eta jaialdia bertan ere antolatzea erabaki zuten.

KRITIKA MUSIKA

Iñigo Alberdi Amasorrain

Bergaratik

Organo Erromantikoaren IV. Jaialdia

Organista: Aitor Olea. **Sopranoa:** Maria Jesus Ugalde. **Egitaraua:** J.S. Bach, E. Gigout, C. Franck, C. Saint-Saens, L. Vierne, G. Pierné, V. Deindy. **Lekua:** Bergarako San Pedro parrokia. **Eguna:** Otsailaren 15a.

Organo Erromantikoaren IV. Jaialdiaren barruan, larunbatean Bergarako organoa entzuteko aukera izan genuen. Organo-gintza erromantikoaren barruan fama gehien duten instrumentuak Cavaillé-Coll organo frantsesak dira, eta horren erakusgarri dira Azkoitiko eta Loiolako organoak, baita Lekeitio edo Donostiakoak ere. Bergarakoa, aldiz, organogile ezezagunago baten lana da, Stoltz frantsesarena, hain zuzen ere. Instrumentu bikaina da Bergarakoa, eta ahaztuta egon bada ere, azken urteetan merezi

duen fama eta oihartzuna jaso du, bai gure artean eta baita nazioartean ere.

Txalotzeko moduko saioa

Larunbateko kontzertuan Aitor Olea organista eta Maria Jesus Ugalde sopranoa entzuteko parada izan genuen. Obra batzuk —asko— organoarentzat ziren, eta beste batzuk biak batera egitekoak. Olea jotzaile fina da, errepertorio asko ezagutzen du, eta teknika eta musikaltasun maila handia dauka. Organoari bere baliabide guztiak atera zizkion, eta erregistrazio lan txalogarria egin zuen. Aukeratu zituen lanetan, organo mota horretarako idatzirikoa musika izan zen nagusi, organoaren eskola frantsesaren konpositoreen obrak. Gigout-en *Grand Choeur d'orgue* obra ikusgarrian organoaren *tutti* boteretsuaz gozatzeko aukera izan genuen, eta

Vierné-ren *Nayades* obran, organoaren fondo edo txirula doinu goxoen kantua.

Bi artistek batera eman zuten lanean oreka izan zen ezaugarri nagusia. Kontzertuko obrarik garrantzitsuenak Bach-en *202. Kantata* izan zen, *Ezkontza Kantata*. Ugaldek bertsio borobila eman zuen. Aria eta errexitatibo ederretan bere ahotsaren garrantasuna nabaria zen, eta baita espresibitatea ere. Harmonikoetan aberatsa eta entzuteko arina. Pasarte bizkorretan ere, afinazioa eta linea galdu gabe aritu zen, ederto. Obra sendo horrez gai, beste bi apalagoak eman ziguten biek batera. Kantata baino grabeagoak ziren, eta ondo egon baziren ere ez zuten kantataren distira eduki.

Bukatzeko, bis gisa, Peñaflozidaren *Irtzen ezazu* bitxi txikia eskaini ziguten interpreteek. Azkoitiar konpositore horrek herriak eta pertsonak elkartu bazituen iragan egun hauetan, organoa aitzakia, emaitza bera lortu da.

KM 10 kulturrunea	Gizarte, Kultura, Teknika eta Zientziari buruzko VII. jardunaldiak
LANDARE TRANSGENIKOAK: AURRERAPENA ALA ATZERAPENA?	
Otsailak 18, asteartea, Areto Nagusia, 18:00	
«La ecología de los sistemas agrarios como alternativa a los organismos transgénicos»	
Antonio Bello (CSIC)	
19:30	
«Plantas transgénicas: soluciones a algunos problemas»	
Mertxe de Renobales (EHU)	
Koordinaketa: Hannot Rodríguez Miguel Sánchez-Mazas Katedra (EHU)	
Hitzaldiak Real Videoren bidez emango dira. www.gipuzkoa.net/kultura	